

Sociální percepce a interakce

Sociální kontakt

- nejobecnější psychologický proces vznikající při účasti minimálně dvou osob
- Tři aspekty sociálního kontaktu:
 - Komunikativní
 - Interaktivní
 - Perceptivní

Interpersonální percepce

- Vnímání složitého sociálního objektu
 - = Vnímání vnějších znaků + interpretace chování + vytváření hodnotících soudů + vyvození osobnostních charakteristik
 - = popis situace + vysvětlení příčin + charakteristika
- Zdroje: informace z vlastní zkušenosti, zprostředkované, z kontextu, introspekce
- Vliv výběru a řazení informací:
 - Důležité
 - První
 - Výrazné
 - Frekventované

Činitele ovlivňující formování dojmu

- Vnější (zdroje, výběr informací, kontext situace, vliv sociálního prostředí)
- Vnitřní (osobnostní charakteristiky, fyzický a psychický stav, motivace)
 - Aspekt očekávání (**expektace**)
 - Aspekt **afektivní** (emocionální)
 - Aspekt **atributivní** (usuzování o příčinách faktů)
 - Základní atribuční chyba (situační x dispoziční příčiny chování vlastního a jiných osob)

Percepční efekty (chyby)

- Haló efekt
- Implicitní teorie osobnosti
- Efekt generalizace
- Efekt autoprojekce
- Efekt intencionality
- Efekt sociální pozice
- Stereotypizace
- Pygmalion efekt x Golem efekt
- Efekt podobnosti a kontrastu

Sociální interakce

- Vztah mezi sociálními subjekty
- Dvousměrný proces vzájemného působení, výměna podnětů a reakcí
- Selektivní, výběrová (vybírám partnery nebo způsob chování)
- Selektce ovlivněna zkušeností:
 - Psychologickými zisky
 - Psychologickými ztrátami

Druhy sociální interakce

- Podle cílů a podmínek činnosti
 - Kooperace (spolupráce)
 - Kompetice (soutěžení)
 - Transformace (výměna činností)
 - Konflikt
- Podle způsobu chování a přístupu k právům jedince:
 - Pasivní
 - Asertivní
 - Agresivní

Rizikové faktory pro vznik konfliktu

- Vnější:
 - Situace střetu důležitých potřeb a zájmů
 - Nepřehledná situace
 - Situace všeobecné únavy, vyčerpanosti, stresu
- Vnitřní:
 - Zvýšená dráždivost
 - Typy postojů (intrapunitivní, inpunitivní, extrapunitivní)
 - Silná emotivita
 - Vysoké nároky
 - Extrémně rozvinutá vlastnost (perfekcionismus, mnohomluvnost...)

Kompetence k zvládnání konfliktu

- Rozpoznat pocity vlastní i ostatních
- Komunikovat
- Řešit problémy
- Ovládnout zlost
- Asertivní chování

Jak zvládnout konflikt?

- Uvědom si, o jaký problém jde.
- Představ si, jak problém vidí protivník.
- Pojmenuj své pocity.
- Pojmenuj pocity protivníka.
- Získej chuť problém vyřešit.
- Přemýšlej o způsobech, jak toho dosáhnout.
- Představ si důsledky jednotlivých možných řešení.
- Vyber si nejlepší řešení a proved' je.

Děkuji za pozornost